

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Зброя спортивна та мисливська

ЗБРОЯ НАРІЗНА

Загальні технічні вимоги

ДСТУ 7717:2015

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Державний науково-дослідний інститут (ДНДІ) МВС України

РОЗРОБНИКИ: **М. Бакал, В. Барсукова, В. Власов** (науковий керівник), **С. Гутянтов, Н. Іванілова, Т. Романова, Н. Савіна, Є. Самусь**

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ ДП «УкрНДНЦ» від 28 травня 2015 р. № 45 з 2016–08–01

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ (зі скасуванням в Україні ГОСТ 27405–87)

**Право власності на цей національний стандарт належить державі.
Заборонено повністю чи частково видавати, відтворювати
зادля розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання
цей національний стандарт або його частини на будь-яких носіях інформації
без дозволу ДП «УкрНДНЦ» чи уповноваженої ним особи**

ДП «УкрНДНЦ», 2016

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	2
4 Загальні технічні вимоги	3
4.1 Вимоги щодо призначення	3
4.2 Вимоги до зовнішнього вигляду	4
4.3 Конструктивні вимоги	4
4.4 Вимоги до міцності	5
4.5 Вимоги щодо надійності	5
4.6 Вимоги щодо безпеки та охорони довкілля	6
4.7 Вимоги до маркування та пакування	7
4.8 Вимоги до зброї, яку виготовлено переробленням зі зброї військового призначення	8
4.9 Вимоги до транспортування і зберігання	8
Додаток А Мінімальні розміри деяких патронників нарізної зброї	8
Додаток Б Бібліографія	13

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ЗБРОЯ СПОРТИВНА ТА МИСЛИВСЬКА

ЗБРОЯ НАРІЗНА

Загальні технічні вимоги

ОРУЖИЕ СПОРТИВНОЕ И ОХОТНИЧЬЕ

ОРУЖИЕ НАРЕЗНОЕ

Общие технические требования

SPORTING AND HUNTING WEAPON

WEAPON THREADED

General technical requirements

Чинний від 2016-08-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює вимоги до спортивної та мисливської нарізної зброї (далі — зброя).

1.2 Цей стандарт поширюється на нарізну зброю — спортивну (гвинтівки) і мисливську (карабіни, рушниці) довгоствольну та спортивну (пістолети і револьвери) короткоствольну, для стрільби з якої використовують патрони центрального бою та патрони кільцевого запалення.

1.3 Стандарт не поширюється на:

- зброю військового призначення;
- пристрої несмертельної (травматичної) дії;
- зброю з електронними та електромагнітними пристроями в ударно-спусковому механізмі.

1.4 Вимоги цього стандарту щодо безпеки поширюються на зброю, яку виробляють в Україні, а також на зброю, виготовлену переробленням зі зброї військового призначення, та на зброю іноземного виробництва, яку ввозять на територію України для реалізації.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ 2296-93 Система сертифікації. УкрСЕПРО. Національний знак відповідності. Форма, розміри, технічні вимоги та правила застосування

ДСТУ 7712:2015 Зброя спортивна та мисливська. Параметричні ряди калібрів зброї і патронів до неї. Тиск порохових газів

ДСТУ 8343:2015 Зброя спортивна та мисливська. Класифікація. Оцінювання рівня якості спортивної та мисливської вогнепальної зброї під час розроблення та поставлення на виробництво

ДСТУ ГОСТ 2.610:2006 Єдина система конструкторської документації. Правила виконання експлуатаційних документів

ДСТУ ГОСТ 15.009:2009 СРПП. Непродовольственные товары народного потребления (СРПВ. Непродовольчі товари народного споживання)

ДСТУ ГОСТ 28653:2009 Зброя стрілецька. Терміни та визначення понять

ГОСТ 14192–96 Маркировка грузов (Маркування вантажів)

ГОСТ 15150–69 Машины, приборы и другие технические изделия. Исполнения для различных климатических районов. Категории, условия эксплуатации, хранения и транспортирования в части воздействия климатических факторов внешней среды (Машины, прилади й інші технічні вироби. Виконання для різних кліматичних районів. Категорії, умови експлуатування, зберігання і транспортування в частині впливу кліматичних факторів зовнішнього середовища)

ГОСТ 23170–78 Упаковка изделий машиностроения. Общие требования (Пакування виробів машинобудування. Загальні вимоги)

ГОСТ 26828–86 Изделия машиностроения и приборостроения. Маркировка (Вироби машинобудування та приладобудування. Маркування).

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни, встановлені в ДСТУ ГОСТ 28653: нарізна стрілецька зброя, постріл із стрілецької зброї, прицільна лінія, точка прицілювання, середня точка влучення куль, пружина стрілецької зброї бойова, приклад стрілецької зброї, затилля приклада стрілецької зброї, ложе стрілецької зброї, спусковий механізм стрілецької зброї, затвор, курок стрілецької зброї, зусилля спуска стрілецької зброї, ствол стрілецької зброї, напрямна частина каналу ствола, казенник, кульовий вхід, ремінь стрілецький, замикання затвора стрілецької зброї, стрілецький випробувальний стенд, гвинтівка, карабін, патронник, поперечник розсіювання куль, патрон центрального бою, патрон кільцевого запалення, патрон високого тиску.

Нижче подано терміни, додатково використані у цьому стандарті, та визначення позначених ними понять.

3.1 зведення і холості спуски

Операція зведення та спуску спускового механізму без здійснення пострілу за вставленого у патронник ствола імітатора патрона або гільзи

3.2 відмова зброї

Подія, що полягає в порушенні працездатного стану зброї

3.3 виготовлення мисливської або спортивної зброї переробленням зброї військового призначення

Виготовлення мисливської або спортивної зброї, за якого використовують основні частини зброї військового призначення (ствол, ствольну коробку, кожух-затвор, затвор, колодку) або їх сукупність

3.4 дзеркальний зазор

Відстань між дзеркалом затвора зброї та донною частиною гільзи патрона під час замикання.

Примітка. Під час перевіряння дзеркальний зазор визначають як відстань між дзеркалом затвора зброї та основою калібру-шашки для вимірювання зазору

3.5 дзеркало затвора

Поверхня затвора, що прилягає до зрізу казенника ствола (донної частини патрона) в разі замикання

3.6 зброя довгоствольна

Зброя з довжиною ствола (стволів) більше ніж 300 мм та загальної довжини більше ніж 600 мм

3.7 зброя короткоствольна

Зброя з довжиною ствола (стволів) не більше ніж 300 мм

3.8 калібр-пробка

Вимірювальний калібр, призначений для контролю розмірів діаметра каналу ствола

3.9 калібр-шашка

Вимірювальний калібр, призначений для контролювання розмірів патронника та дзеркального зазору, встановленням якого в патронник перевіряють можливість замикання зброї

3.10 механізм спусковий шнелерний

Спусковий механізм, що забезпечує зменшення зусилля на спусковому гачку

3.11 механізм спусковий безшнелерний

Спусковий механізм, що має жорсткий механічний зв'язок між курком та спусковим гачком

3.12 модель зброї

Зразок зброї, який виготовляє певний виробник та конструкція якого характеризується способом функціонування, сукупністю основних частин (механізмів), їх компонуванням, використаними матеріалами, наявністю позначки

3.13 наробіток до настання граничного стану

Мінімальний наробіток (кількість спрацьовувань), за досягнення якого зброя має зберігати значення заданих показників якості, встановлених у нормативній документації на спортивну та мисливську зброю.

Примітка 1. Критерієм настання граничного стану, за якого експлуатування зброї має бути припинено, є збільшення розміру дзеркального зазору понад норму, встановлену в нормативній документації на конкретний виріб, тобто якщо зброя не задовольняє вимоги щодо безпеки.

Примітка 2. Критерієм настання граничного стану, за якого експлуатування зброї може бути продовжено, є погіршення показника купчастості стрільби порівняно зі встановленим у нормативній документації, яке задовольняє користувача

3.14 патрони випробувальні

Патрони високого тиску, які мають значення тиску порохових газів на 25—30 % (залежно від типу зброї) більше середнього максимального тиску порохових газів експлуатаційних патронів

3.15 патрони експлуатаційні

Патрони, призначені для стрільби зі спортивної та мисливської зброї, які мають сертифікат відповідності вимогам чинної в Україні нормативної документації

3.16 робочий хід спускового гачка

Величина переміщення точки спускового гачка, визначена нормативною документацією на зброю, від її початкового положення до моменту спрацьовування спускового механізму

3.17 спусковий гачок

Деталь спускового механізму, на яку діють для здійснення пострілу

3.18 стабільність зусилля спуску

Показник, що характеризує збереження встановленого на спусковому гачку зусилля в межах установленого наробітку

3.19 фальшствол

Насадка на ствол або передня частина ствола без нарізів, внутрішній діаметр якої є співвісним із каналом ствола та більший за діаметр каналу ствола по нарізах.

4. ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ**4.1 Вимоги щодо призначення**

4.1.1 Зброю потрібно виготовляти відповідно до вимог цього стандарту, технічних умов (ТУ) та конструкторської документації (КД) на конкретну модель зброї, які затверджено у встановленому порядку.

Додаткові вимоги до зброї, яку експортують, обумовлюють у контракті на постачання.

Примітка. Загальні технічні вимоги до спортивної зброї мають відповідати правилам Міжнародної федерації стрільби та Федерації стрільби України.

4.1.2 Спортивну та мисливську зброю за особливостями каналу ствола і призначенням поділяють на п'ять класифікаційних груп згідно з ДСТУ 8343:2015:

1-ша група — зброя нарізна спортивна (гвинтівки довільні: великокаліберні та дрібнокаліберні; гвинтівки стандартні: великокаліберні та дрібнокаліберні, гвинтівки для стрільби по рухомих цілях, гвинтівки «Біатлон»; гвинтівки пневматичні та газобалонні: стандартні та для стрільби по рухомих цілях; пістолети довільні: однозарядні та самозарядні; револьвери стандартні, пістолети стандартні: великокаліберні, дрібнокаліберні та пневматичні й газобалонні);

2-га група — зброя гладкоствольна спортивна (рушниці двоствольні для траншейного та круглого стенда);

3-тя група — зброя нарізна мисливська (карабіни мисливські під патрони кільцевого запалення калібру 5,6 мм: однозарядні, неавтоматичні багатозарядні, самозарядні; карабіни мисливські під патрони центрального бою: неавтоматичні багатозарядні, самозарядні; рушниці нарізні двоствольні: зі стволами під патрони однакового та різних калібрів);

4-та група — зброя гладкоствольна мисливська (рушниці одноствольні будь-якого калібру: однозарядні, багатозарядні, самозарядні; рушниці двоствольні будь-якого калібру; рушниці двоствольні зі стволами різних калібрів);

5-та група — зброя комбінована мисливська (рушниці комбіновані двоствольні з нарізним стволом: під патрони кільцевого запалення калібру 5,6 мм та гладким стволом будь-якого калібру, під патрони центрального бою та з гладким стволом будь-якого калібру).

4.1.3 Спортивну зброю 1-ї та 2-ї класифікаційних груп за конструкцією, технічними характеристиками та призначенням поділяють на такі види:

- зброя, яку виготовляють для початкового навчання спортивної стрільби;
- зброя, яку виготовляють для підвищення спортивної майстерності;
- зброя, яку виготовляють для одержання вищих спортивних досягнень (для провідних спортсменів).

4.1.4 Під час стрільби експлуатаційними патронами не дозволено:

- осічок, спричинених зброєю;
- наскрізного пробиття капсуля;
- випадкового пострілу під час перезарядження і замикання затвора;
- випадкового пострілу з другого ствола під час стрільби із двоствольної зброї;
- тугого вилучення гільзи.

4.1.5 Найбільший поперечник розсіювання куль ($P_{нб}$) під час стрільби на визначену НД дальність з п'яти груп по десять пострілів не повинен перевищувати значень, встановлених у ДСТУ 8343:2015.

Примітка. Найбільший поперечник розсіювання куль ($P_{нб}$) під час стрільби з конкретної моделі зброї на визначену нормативною документацією (НД) дальність з п'яти груп по десять пострілів не повинен перевищувати більше ніж на:

- 20 % ($P_{нб}$), встановлений НД на конкретний патрон, вказаний у НД на мисливську зброю;
- 18 % ($P_{нб}$), встановлений НД на конкретний патрон, вказаний у НД на спортивну зброю для підвищення спортивної майстерності;
- 10 % ($P_{нб}$), встановлений НД на конкретний патрон, вказаний у НД на спортивну зброю для провідних спортсменів.

4.1.6 Механізми спортивної зброї мають безвідмовно функціонувати під час і після дії на них зниженої температури навколишнього середовища до мінус 30 °С та підвищеної — до 50 °С.

Механізми мисливської зброї мають безвідмовно функціонувати під час і після дії на них зниженої температури навколишнього середовища до мінус 50 °С та підвищеної — до 50 °С.

4.2 Вимоги до зовнішнього вигляду

4.2.1 Зовнішній вигляд зброї має відповідати зразкам-еталонам на конкретну модель зброї, затвердженим у порядку, встановленому ДСТУ ГОСТ 15.009.

4.2.2 На зброї не дозволено дефектів технологічного оброблення (кування, штампування, зварювання, паяння, механічного та термічного оброблення тощо), які негативно впливають на безпечність її функціонування і міцність, зокрема:

- зморшків кування;
- тріщин у металі, наявності субкристалічних структур у вигляді прожилок, порушень цілісності матеріалу;
- дефектів паяння, які не відповідають вимогам конструкторської документації на зброю;
- подряпин, борозен та інших дефектів механічного оброблення на поверхні патронника та прямої частини каналу ствола, які виявляються неозброєним оком та впливають на виникнення дефектів під час випробувань стрільбою;
- шорсткості поверхні патронника більше ніж 1,8 мкм;
- здуття каналу ствола у з'єднувальному конусі між патронником і прямою частиною каналу ствола;
- корозії та іржі.

4.3 Конструктивні вимоги

4.3.1 Спусковий механізм мисливської та стандартної спортивної зброї має забезпечувати діапазони регулювання:

- зусилля спуску — від 4,9 Н до 15 Н;
- довжини робочого ходу спускового гачка — від 0,2 мм до 2,0 мм.

Примітка. Довільна спортивна зброя може мати менші діапазони регулювання спускового механізму.

4.3.2 Запас регулювання оптичного прицілу після приведення зброї до нормального бою повинен бути не менше ніж ± 3 великих поділки шкали.

4.3.3 Конструкція зброї має забезпечувати:

- а) безвідмовне функціонування замикального механізму ствола;
- б) безвідмовне функціонування механізму перезаряджання багатозарядної зброї;
- в) безвідмовне спрацьовування повороту та фіксації магазину зброї револьверного типу;
- г) вільне переміщення ударника (бойка) в каналі затвора;
- д) безвідмовне спрацьовування запобіжника (за його наявності);
- е) зусилля спуску в межах, наведених у НД на зброю;
- ж) вагу зброї в межах, наведених у НД на зброю.

4.3.4 Маса спортивної зброї з вантажами для балансування і фальшстволом регламентується правилами змагань.

4.4 Вимоги до міцності

4.4.1 Міцність і безвідмовність взаємодії деталей і механізмів зброї повинні зберігатися після перевірки стрільбою випробувальними патронами.

4.4.2 Після стрільби випробувальними патронами не дозволено таких дефектів зброї:

- будь-якої деформації ствола, яка може призвести до зниження безпечності зброї;
- розтріскування внутрішньої та зовнішньої поверхні ствола й інших основних деталей зброї;
- порушення паяння фланців і кріюків;
- пошкодженнь або деформації основних деталей замикального механізму ствола.

4.4.3 Кількість пострілів випробувальними патронами залежить від виду зброї і має відповідати наведеному в таблиці 1.

Таблиця 1

Зброя	Кількість пострілів випробувальними патронами з кожного ствола
Нарізна зброя, крім револьверів під патрони, у яких замість тиску порохових газів контролюється кінетична енергія	Два постріли
Довгоствольна нарізна зброя, призначена для стрільби патронами з тиском порохових газів 180 (1836) МПа (кгс/см ²) та більше	Два постріли
Довгоствольна нарізна зброя, призначена для стрільби патронами з тиском порохових газів менше ніж 180 (1836) МПа (кгс/см ²)	Один постріл
Пістолети	Два постріли
Револьвери, незалежно від тиску порохових газів	Один постріл із кожної камери барабана

4.5 Вимоги щодо надійності

4.5.1 Наробіток з початку експлуатації до настання граничного стану зброї має бути не менше ніж 15 000 пострілів і 5000 зведень та холостих спусків спускового механізму в разі дотримання правил експлуатування, транспортування і зберігання, встановлених нормативною та експлуатаційною документацією на зброю певної моделі.

У процесі наробітку допустима кількість відмов через несправність зброї не більше ніж 0,1%.

Критеріями відмови треба вважати:

- неможливість заряджання зброї;
- неможливість зробити постріл;
- мимовільний постріл.

При цьому відсутність пострілу, спричинену патроном, не враховують.

4.5.2 Критеріями граничного стану зброї треба вважати:

- замикання зброї з використанням калібру-шашки з граничним для відповідного калібру розміром;
- збільшення в процесі експлуатації найбільшого поперечника розсіювання куль зброї за межі норм, установлених у 4.1.5.

4.5.3 У разі наробітку зброї, який зазначено в 4.5.1, не дозволено замикання зброї калібром-шашкою, розмір якої на 0,1 мм менший за граничний для цього виду зброї.

4.5.4 Стабільність зусилля спуска повинна бути не менше ніж 90% у процесі виконання 1000 пострілів або зведень і холостих спусків відносно номінального, вказаного у НД.

4.6 Вимоги щодо безпеки та охорони довкілля

4.6.1 Усі роботи, пов'язані з виготовленням та випробуванням зброї, потрібно проводити відповідно до чинних правил експлуатації виробництв, вимог нормативних документів з охорони праці та утилізації промислових відходів.

4.6.2 Матеріали, покриття, комплектувальні вироби, які використовують під час виготовлення зброї, має бути дозволено до застосування у виробках широкого вжитку.

4.6.3 Під час експлуатування зброї необхідно використовувати патрони, які призначені для стрільби з цієї зброї і розвивають середнє значення максимального експлуатаційного тиску газів у каналі ствола, що не перевищує значень, встановлених ДСТУ 7712:2015.

4.6.4 Конструкція зброї повинна забезпечувати:

а) неможливість пострілу в разі зривання курків із шептал;

б) неможливість пострілу без натискання на спусковий гачок;

в) неможливість пострілу від інерційного наколу;

г) неможливість пострілу під час падіння спортивної зброї на дерев'яну поверхню з висоти 0,5 м, мисливської зброї — з висоти 1,0 м.

4.6.5 Розміри патронників нарізної зброї, призначеної для стрільби патронами кільцевого запалення, мають бути не менші за мінімальні розміри патронників, наведені в додатку А. Загальний вигляд патронника наведено на рисунку А.1.

4.6.6 Розміри патронників нарізної зброї, призначеної для стрільби патронами центрального бою, мають бути не менші за мінімальні розміри патронників, наведені в додатку А. Загальний вигляд патронників наведено на рисунку А.2.

4.6.7 Зброя, за винятком зброї з вільним і напіввільним затвором, до та після стрільби випробувальними патронами повинна мати дзеркальний зазор, величину якого наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Вид зброї	Дзеркальний зазор, мм, не більше ніж
Нарізна (гвинтівки, карабіни, пістолети, револьвери) під патрон центрального бою з гільзою зі скатом та завдовжки більше ніж 30 мм, що розвиває максимальний тиск у каналі ствола: — не більше ніж 380 МПа — більше ніж 380 МПа	0,15 0,10
Пістолети під патрони центрального бою з гільзою: — з проточкою і скатом завдовжки менше ніж 30 мм — циліндричною	0,20 0,30
Револьвери під патрон з гільзою зі скатом завдовжки менше ніж 30 мм і з циліндричною гільзою	0,25
Нарізна зброя під патрони кільцевого запалення, що розвиває максимальний тиск у каналі ствола: — не більше ніж 190 МПа — більше ніж 190 МПа, але не більше ніж 250 МПа — більше ніж 250 МПа	0,2 0,15 0,1
Нарізна зброя під патрони кільцевого запалення, у яких замість тиску порохових газів контролюють кінетичну енергію	0,2

4.7 Вимоги до маркування та пакування

4.7.1 На зброї у місці, зазначеному в КД на виріб, має бути нанесено маркування відповідно до ГОСТ 26828, яке має містити:

- знак для товарів і послуг підприємства-виробника;
- назву моделі зброї;
- заводський номер зброї;
- позначення калібру;

Примітка. Познаку калібру наносять на кожному стволі, якщо зброю оснащено стволами різних калібрів. Якщо зброю оснащено стволами одного калібру, дозволено нанесення позначки калібру на одному стволі, на блоці стволів або на іншій деталі, якщо стволи однакового калібру створюють єдиний блок, чи стволи містяться під кожухом (затвором). Якщо зброя має змінний барабан, то познаку калібру наносять на кожному барабані.

- напис «Вироблено в Україні» (для зброї, виробленої в Україні);
- національний знак відповідності згідно з ДСТУ 2296 за наявності сертифіката відповідності (для зброї, виробленої в Україні).

4.7.2 Заводський номер наносять на всі основні частини зброї, а саме:

- для карабінів та гвинтівок: на ствольну коробку, ствол, а також на затвор і затворну раму (чотири останні цифри номера);
- для спортивних пістолетів: на рамку зі стволом, затвор або кожух-затвор;
- для спортивних револьверів: на рамку зі стволом та барабан (чотири останні цифри номера).

4.7.3 Для зброї, виготовленої зі зброї військового призначення, заводський номер додатково має бути нанесено на магазин (чотири останні цифри номера).

4.7.4 Маркування має бути виконано методом, зазначеним у КД, і забезпечувати чітке та зрозуміле зображення протягом строку служби зброї.

4.7.5 Маркування споживчої тари має містити такі дані:

- знак для товарів та послуг підприємства-виробника;
- юридичну адресу підприємства-виробника;
- назву зброї;
- заводський номер;
- калібр патрона, що використовують;
- рік виготовлення;
- дату консервації;
- напис «Вироблено в Україні» (для зброї, виробленої в Україні);
- позначення НД, згідно з яким вироблено зброю;
- відомості про умови зберігання;
- гарантійні зобов'язання виробника;
- відомості про сертифікацію.

Маркування зброї, яку виготовляють на експорт, має бути виконано відповідно до контракту на постачання. Знак для товарів та послуг підприємства-виробника не наносять, якщо його не зареєстровано в країні-імпортері.

4.7.6 Комплект постачання має відповідати вимогам КД. Кожну одиницю зброї постачають з експлуатаційним документом — «Паспортом» (ПС), оформленим згідно з ДСТУ ГОСТ 2.610.

ПС має містити відомості щодо призначення, основних параметрів та характеристик зброї, комплектності, порядку підготування зброї до роботи, правила й умови безпечного використання, зберігання і транспортування, свідоцтва з приймання, консервації та пакування, гарантійні зобов'язання виробника, відомості щодо сертифікації зброї.

4.7.7 Зброю пакують разом з комплектом постачання у споживчу тару відповідно до КД або контракту на постачання.

4.7.8 У кожний ящик має бути вкладено пакувальний аркуш, що містить такі відомості:

- назву підприємства-виробника;
- назву й умовну позначку зброї;
- кількість одиниць у ящику;
- дату пакування;
- підпис або штамп відповідального за пакування;
- штамп служби технічного контролю.

4.7.9 Кожна одиниця транспортної тари повинна мати маркування, яке містить дані про продукцію відповідно до 3.12 ГОСТ 14192 із позначенням кількості виробів.

4.8 Вимоги до зброї, яку виготовлено переробленням зі зброї військового призначення

4.8.1 Мисливську зброю, виготовлену переробленням зі зброї військового призначення, не дозволено виготовляти під пістолетні або револьверні патрони.

4.8.2 Конструкція зброї, виготовлена переробленням зі зброї військового призначення, додатково має забезпечувати:

— неможливість заміни ствола, ствольної коробки та магазину мисливської (спортивної) зброї аналогічними деталями зброї військового призначення без внесення видимих неозброєним оком незворотних змін у її конструкцію;

— неможливість використання ствола, ствольної коробки та магазину мисливської (спортивної) зброї для комплектування зброї військового призначення без внесення видимих неозброєним оком незворотних змін у конструкцію цих частин;

— неможливість автоматичної стрільби;

— неможливість відновлення автоматичної стрільби за допомогою універсального інструменту загального вжитку (молотка, плоскогубців, викрутки та виколотки, пінцета, ручного дреля тощо);

— відсутність кріплення для штик-ножа (штика);

— неможливість проведення пострілу зі складеним прикладом;

— обмеження прицільного механізму відкритого типу дальністю стрільби до 300 метрів.

4.8.3 Конструкція магазину повинна мати невід'ємний обмежувач кількості патронів, а саме: до 10 патронів.

4.8.4 Мисливська або спортивна зброя, виготовлена переробленням зі зброї військового призначення, має залишати на стріляних із неї гільзах сліди, придатні для визначення її моделі та виробника (криміналістичні мітки). Ці сліди мають відрізнятися від слідів аналогічної зброї військового призначення, з якої її виготовлено.

4.9 Вимоги до транспортування і зберігання

4.9.1 Транспортувати та зберігати зброю потрібно в умовах дії кліматичних чинників С згідно з ГОСТ 15150, НД на продукцію та цим стандартом.

Зброя у транспортній тарі має бути стійкою до дії механічних факторів зовнішнього середовища й витримувати транспортування будь-якими видами транспорту. Умови транспортування в частині впливу механічних чинників середні (С) згідно з ГОСТ 23170.

4.9.2 Транспортування зброї можна проводити критичними транспортними засобами, залізничним, повітряним, автомобільним та водним транспортом за умов виконання правил та вимог, що діють на цих видах транспорту.

4.9.3 Транспортне пакування має забезпечувати можливість штабелювання його під час транспортування та зберігання не менше ніж у п'ять ярусів.

4.9.4 У разі використання відкритих транспортних засобів потрібно застосовувати закриті контейнери.

ДОДАТОК А (довідковий)

МІНІМАЛЬНІ РОЗМІРИ ДЕЯКИХ ПАТРОННИКІВ НАРІЗНОЇ ЗБРОЇ

А.1 Загальний вигляд патронників нарізної зброї для патронів кільцевого запалення та центрального бою наведено на рисунках А.1 та А.2.

Символи, наведені на рисунках А.1 та А.2, і їх визначення подано в таблиці А.1.

Таблиця А.1

Групи вимірів	Визначення символу
а) ствол	<i>F</i> — діаметр каналу ствола по полях; <i>Z</i> — діаметр каналу ствола по нарізах

Кінець таблиці А.1

Групи вимірів	Визначення символу
б) довжини патронника	$L1$ — довжина патронника до діаметра $P2$; $L2$ — довжина патронника до діаметра $H1$; $L3$ — довжина патронника до діаметра $H2$
в) казенна частина ствола	R — відстань між казенним зрізом ствола та дзеркалом затвора; $R1$ — внутрішній діаметр чашки затвора (або діаметр патронника в казенній частині ствола під донну частину гільзи з виступним фланцем); $R2$ — глибина чашки затвора; r — радіус переходу на вході в патронник; $R3$ — діаметр патронника в казенній частині ствола під донну частину патрона з гільзою типу Magnum
г) зарядна камера*	E — глибина проточки для патронів із донною частиною типу Magnum; $P1$ — діаметр каналу ствола на вході в патронник; $P2$ — діаметр каналу ствола в нижній частині перехідного конуса патронника (на відстані $L1$)
д) звуження патронника, яке відповідає розмірам скату гільзи	α — кут перехідного конуса; S — висота піку перехідного конуса; $r1_{max}$ — найбільший радіус переходу на діаметрі $P2$; $r2$ — радіус переходу до коміру
е) комір**	$H1$ — діаметр каналу ствола у верхній частині перехідного конуса патронника на відстані $L2$; $H2$ — діаметр каналу ствола в передній частині патронника (на відстані $L3$ — на зрізі гільзи*)
ж) кульовий вхід	$G1$ — діаметр прямої частини каналу ствола у кульовому вході; G — відстань між $H2$ та F (довжина кульового входу каналу ствола); $\alpha 1$ — кут поєднувального конуса між $H2$ та $G1$; h — відстань між $H2$ та $G1$; s — відстань між $H2$ та початком прямої частини каналу ствола на діаметрі $G1$; i — половина кута між кульовим входом та прямою частиною каналу ствола
* Частина патронника, що відповідає корпусу гільзи. ** Частина патронника для розташування дульця гільзи.	

А.2 Загальний вигляд патронника нарізної зброї для патронів кільцевого запалення наведено на рисунку А.1.

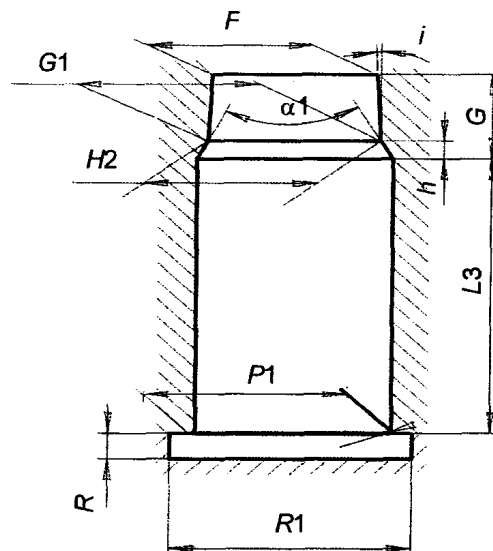

Рисунок А.1

З точки зору безпеки контролюють такі розміри:

$P1$ — діаметр каналу ствола на вході в патронник;

$L3$ — довжина патронника;

$H2$ — діаметр каналу ствола в передній частині патронника (на відстані $L3$);

$L1$ — довжина патронника до перехідного конуса (для патронників із перехідним конусом);

R — відстань від дзеркала затвора до опорної поверхні для фланця гільзи біля заднього торця ствола;

F — діаметр каналу ствола по полях;

Z — діаметр каналу ствола по нарізах.

А.3 Загальний вигляд патронників нарізної зброї для патронів центрального бою наведено на рисунку А.2.

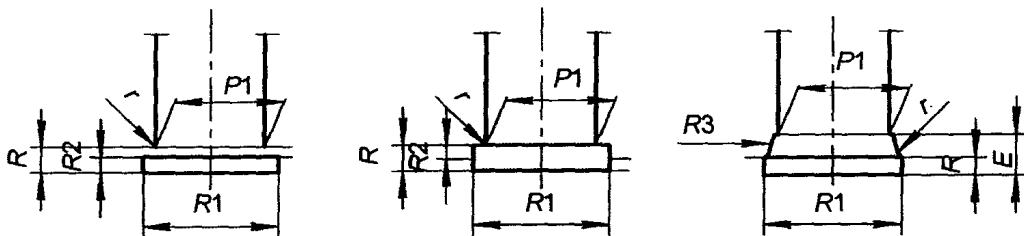
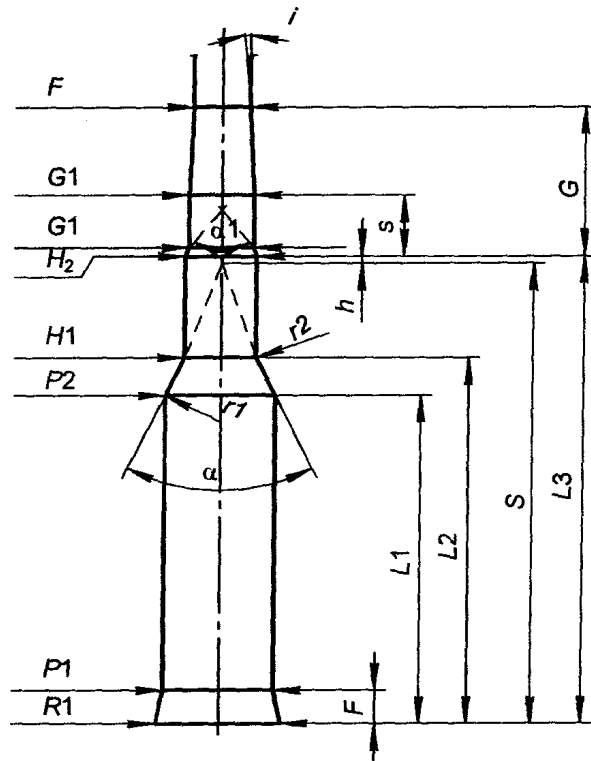

Рисунок А.2

З точки зору безпеки контролюють такі розміри:

$P1$ — діаметр каналу ствола на вході в патронник;

$L3$ — довжина патронника;

$H2$ — діаметр каналу ствола в передній частині патронника (на відстані $L3$);

$P2$ — діаметр каналу ствола в нижній частині перехідного конуса патронника (на відстані $L1$);

$H1$ — діаметр каналу ствола у верхній частині перехідного конуса патронника (на відстані $L2$);

R (або E) — глибина проточки під фланець (E — глибина проточки для патронів із донною частиною типу Magnum);

$G1$ — діаметр каналу ствола на початку врізання кулі в нарізи;

G — довжина кульового входу каналу ствола;

F — діаметр каналу ствола по полях;

Z — діаметр каналу ствола по нарізах;

i — половина кута конуса кульового входу.

A.4 Мінімальні розміри деяких патронників довгоствольної нарізної зброї, призначеної для стрільби патронами центрального бою з проточкою (з неvistупним фланцем), мають бути не менші, ніж наведені у таблиці А.2.

Таблиця А.2

Калібр патрона	$P1^*$	$L3^*$	$H2^*$	$P2^*$ (на відстані $L1$)	$H1$	R	E	$G1^*$	G^*	F^*	Z^*	i
5,45×39	10,05	40,00	6,32	9,30	6,46	1,50	3,30	5,60	4,97	5,40	5,60	1°09'10"
5,6×39	11,34	38,70	6,29	10,24	6,39	1,50	3,50	5,78	10,31	5,45	5,59	2°11'33"
6,5×55 SE	12,23	55,10	7,55	11,08	7,65	1,50	3,20	6,84	14,10	6,50	6,73	0°42'29"
6,5×68	13,33	67,80	7,62	12,21	7,62	1,40	3,50	6,75	30,00	6,45	6,70	1°17'11"
7×57	12,04	57,30	8,27	10,95	8,28	1,15	3,04	7,30	19,20	6,98	7,24	0°28'39"
7×64	11,88	64,30	7,97	10,83	7,97	1,30	3,20	7,25	34,00	6,98	7,24	0°17'11"
7,62×39	11,36	41,00	8,60	10,12	8,74	1,50	3,50	8,60	8,00	7,62	7,92	3°30'18"
8×57 JS	11,97	57,30	9,10	10,98	9,11	1,30	3,19	8,24	35,00	7,89	8,20	0°17'11"
8×64 S	11,98	64,30	8,98	10,88	8,99	1,30	3,20	8,23	34,00	7,89	8,20	0°17'11"
8×68 S	13,33	67,80	9,16	12,18	9,17	1,40	3,50	8,23	34,00	7,89	8,20	0°17'11"
9,3×62	12,13	62,30	9,94	11,48	9,95	1,30	3,20	9,35	28,00	9,00	9,28	0°21'29"
9,3×64 Brenneke	12,91	64,30	10,06	12,08	10,07	1,30	3,20	9,35	28,00	9,00	9,28	0°21'29"
22-250 Rem	11,96	48,87	6,48	10,56	6,53	—	3,22	5,70	3,93	5,56	5,69	2°
243 Win	11,99	52,20	7,04	11,56	7,07	—	3,85	6,26	5,26	6,02	6,17	1°30'
30-06 Spring	11,99	63,55	8,65	11,24	8,70	—	3,16	7,89	6,19	7,62	7,82	1°22'
308 Win	11,99	51,44	8,74	11,56	8,79	—	8,79	7,87	6,98	7,62	7,82	1°45'
338 Lapua Mag	14,96	69,45	9,45	13,85	9,51	—	3,12	8,63	6,08	8,38	8,58	3°00'23"
416 Rigby	14,99	69,45	9,45	13,85	9,51	—	3,12	8,63	6,08	8,38	8,58	3°00'23"
7 mm B.R.Rem	11,99	38,86	7,85	11,71	7,87	—	3,85	7,23	5,01	7,04	7,21	3°
7 mm Exp.Rem.	12,00	65,02	8,02	11,23	8,07	—	3,17	7,25	4,75	7,04	7,21	1°22'34"
300 Win. Shot Mag	14,15	53,59	8,76	13,70	8,79	—	3,35	7,87	5,22	7,62	7,82	1°30'

* Розміри, що їх контролюють з точки зору безпеки функціонування зброї.

A.5 Мінімальні розміри деяких патронників довгоствольної нарізної зброї, призначеної для стрільби патронами центрального бою з фланцем, мають бути не менші, ніж наведені в таблиці А.3.

Таблиця А.3

Калібр патрона	$P1^*$	$L3^*$	$H2^*$	$P2$ (на відстані $L1$)	$H1$	R^*	E	$G1^*$	G^*	F^*	Z^*	i
5,6×50 R Mag.	9,62	50,30	6,51	9,03	6,53	1,40	—	5,74	1,80	5,56	5,69	2°57'45"

Кінець таблиці А.3

Калібр патрона	P1*	L3*	H2*	P2 (на відстані L1)	H1	R*	E	G1*	G*	F*	Z*	i
5,6×57 R	11,97	57,00	7,12	10,97	7,62	1,40	—	5,72	10,80	5,54	5,69	0°28'39"
6.5×50R	9.62	49.80	7.30	9.43	7.31	1.40	1.40	6,72	6,00	6,45	6,70	1°25'08"
7×65 R	11,92	65,30	7,97	10,83	7,98	1,40	—	7,31	33,00	6,98	7,24	0°17'11"
7,62×53 R	12,45	54,10	8,55	11,67	8,61	1,60	—	7,98	22,52	7,59	7,83	0°30'09"
7,62×54 R	12,48	53,70	8,60	11,68	8,61	1,63	—	7,93	21,08	7,62	7,92	0°29'33"
8×57 JRS	11,95	57,30	9,10	10,98	9,11	1,40	—	8,24	35,00	7,89	8,20	0°17'11"
8×65R	11,98	65,00	8,88	10,88	8,89	1,40	—	8,14	34,00	7,80	8,07	0°17'22"
8×75 RS	11,93	75,00	9,10	10,42	9,11	1,40	—	8,23	34,00	7,89	8,20	0°17'11"
9×53 R	12,51	53,30	9,90	11,68	9,97	1,60	—	9,33	7,70	9,00	9,25	5°08'34»
9,3×72 R	10,93	72,30	9,83	—	9,84	1,30	—	9,65	27,00	8,75	9,25	0°57'17"
9,3×74 R	11,93	75,00	9,94	10,43	9,95	1,40	—	9,33	26,40	9,00	9,28	0°21'29"
22 Hornet	7,62	35,76	6,17	7,07	6,23	1,65	—	5,82	3,14	5,51	5,64	3°
30 R Blaser	12,23	68,30	8,76	11,23	8,79	1,40	1,40	7,85	8,39	7,62	7,82	1°30'
30-30 Win	10,75	52,91	8,40	10,24	8,48	1,60	—	8,40	1,45	7,62	7,82	15°
303 British	11,74	56,44	8,66	10,25	8,76	1,63	—	7,93	14,63	7,70	7,98	0°31'45"
44-40 Win	11,98	33,35	11,27	11,65	11,31	1,65	—	11,27	4,16	10,73	10,88	3°43'
444 Marlin	11,98	56,90	11,54	—	—	1,60	—	11,00	1,58	10,77	10,92	5°
45-70 Govt	12,91	53,59	12,22	—	—	1,78	—	12,22	1,75	11,43	11,58	12°45'
450 N.E.3"1/4	13,87	82,80	12,24	—	—	1,09	—	11,68	4,77	11,43	11,61	1°35'47"

* Розміри, що їх контролюють з точки зору безпеки функціонування зброї.

А.6 Мінімальні розміри деяких патронників нарізної зброї, призначеної для стрільби патронами центрального бою з донною частиною Magnum, мають бути не менші, ніж наведені в таблиці А.4.

Таблиця А.4

Калібр патрона	P1*	L3*	H2*	P2 (на відстані L1)	H1	R	E*	G1*	G*	F*	Z*	i
7 mm Rem. Mag.	13,06	64,11	8,03	12,49	8,05	—	5,59	7,23	5,11	7,04	7,21	3°
270 Weath. Mag.	13,06	65,13	7,82	12,58	7,88	—	5,59	7,05	15,03	6,87	7,04	0°57'
300 Weath. Mag.	13,06	72,24	8,61	12,59	8,64	—	5,59	7,83	14,71	7,63	7,82	1°01'59"
300 Win. Mag.	13,06	67,16	8,65	12,45	8,69	1,27	5,59	8,00	7,86	7,62	7,82	1°26'37"
338 Win. Mag.	13,6	64,11	9,41	12,50	9,44	—	5,59	8,76	5,77	8,38	8,59	2°
375 H.&H. Mag.	13,06	72,90	10,26	11,39	10,29	—	5,59	9,91	8,91	9,30	9,55	2°00'02"
378 Weath. Mag.	14,83	74,65	10,29	14,31	10,35	—	6,43	9,54	24,99	9,32	9,53	1°05'20"
416 Rem. Mag.	13,05	72,96	11,38	12,39	11,41	—	5,59	10,62	10,42	10,36	10,57	1°30'
416 Weath. Mag.	14,83	74,65	11,38	14,32	11,41	—	6,43	10,58	10,27	10,36	10,57	1°30'
458 Win. Mag.	13,08	64,01	12,27	—	—	—	5,59	11,91	28,15	11,43	11,63	0°29'30"

* Розміри, що їх контролюють з точки зору безпеки функціонування зброї.

А.7 Мінімальні розміри деяких патронників короткоствольної нарізної зброї мають бути не менші, ніж наведені в таблиці А.5.

Таблиця А.5

Калібр патрона	$P1^*$	$L3^*$	$H2^*$	$P2$ (на відстані $L1$)	$H1$	R^*	E	$G1$	G	F^*	Z^*	i
7,62 Nagant	9,10	39,50	8,41	8,53	8,53	1,25	—	7,85	2,43	7,62	7,82	3°03'42"
9 mm Makarov	10,07	18,10	9,93	—	—	—	3,80	9,35	8,30	9,00	9,27	1°13'59"
9 mm Luger	9,96	19,15	9,68	—	—	—	2,98	9,05	3,35	8,82	9,02	1°57'58"
40 S&W	10,86	21,59	10,77	—	—	—	5,08	10,19	8,83	9,91	10,17	1°30'
45 Auto	12,18	22,81	12,04	—	—	—	5,08	11,48	2,77	11,23	11,43	2°34'59"
45 Colt	12,37	32,89	12,19	—	—	1,52	—	11,57	11,74	11,23	11,43	4°34'59"
50 AE	13,89	32,64	13,52	—	—	—	5,14	12,75	3,55	12,43	12,73	2°34'59"

* Розміри, що їх контролюють з точки зору безпечності функціонування зброї.

А.8 Мінімальні розміри деяких патронників нарізної зброї, призначеної для стрільби патронами кільцевого запалення, мають бути не менші, ніж наведені в таблиці А.6.

Таблиця А.6

Калібр патрона	$L3^*$	R^*	$R1$	$P1^*$	$H2^*$	$G1^*$	G	F^*	Z^*	i
4 mm Randz.court	6,70	1,20	6,13	4,70	4,58	4,58	2,65	4,05	4,30	5°42'38"
4 mm Randz.long	8,60	1,20	6,13	4,70	4,58	4,58	2,65	4,05	4,30	5°42'38"
9 mm Flouer	10,50	1,45	10,70	8,85	8,80	8,80	2,52	8,38	8,38	4°45'49"
.22 Short	12,04	1,09	7,32	5,75	5,72	5,72	1,94	5,38	5,58	5°
.22 Long Rifle	16,33	1,09	7,32	5,76	5,72	5,72	1,94	5,38	5,58	5°
.22 Win.Mag.R.F.	27,18	1,27	7,67	6,20	6,17	5,76	4,59	5,56	5,69	1°30'
.17HMR	27,32	1,27	7,67	6,22	4,93	4,37	3,50	4,27	4,37	1°30'

* Розміри, що їх контролюють з точки зору безпечності функціонування зброї.

ДОДАТОК Б
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 Закон України «Про захист прав споживачів»
- 2 ДСТУ 2860–94 Надійність техніки. Терміни та визначення
- 3 ГОСТ 9.014–78 Временная противокоррозионная защита изделий. Общие требования (Тимчасовий протикорозійний захист виробів. Загальні вимоги)
- 4 ГОСТ Р 50529–93 Оружие ручное огнестрельное, устройства промышленного и специального назначения. Требования безопасности и методы испытаний на безопасность (Зброя ручна вогнепальна, пристрої промислового та спеціального призначення. Вимоги щодо безпеки та методи випробування на безпечність)
- 5 Європейська Угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ)
- 6 Великий тлумачний словник сучасної української мови / Головний ред. В. Т. Бусел, редактори-лексикографи: В. Т. Бусел, М. Д. Василега-Дерибас, О. В. Дмитрієв, Г. В. Латник, Г. В. Степенко. — К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. — 1728 с.
- 7 Новий російсько-український словник-довідник: Близько 65 тис. слів / С.Я. Єрмоленко, В. І. Ярмоленко, К. В. Ленець, Л. О. Пустовіт. — К.: Довіра, 1996. — 797 с.

8 Справочник по физике: Для инженеров и студентов вузов / Б. М. Яворский, А. А. Детлаф. — М.: Наука, 1968. — 940 с. с ил.

9 Блюм М. М., Шишкин И. Б. Охотничье ружье: Справочник. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Экология, 1994. — 288 с.: ил.

10 Трофимов В. Н. Охотничьи боеприпасы и снаряжение патронов к охотничьим ружьям. — Мн.: «ООО» СЛК, 1996. — 320 с.

11 Російсько-український словник наукової термінології: Математика. Фізика. Техніка. Науки про Землю та Космос / Національна академія наук України. Комітет наукової термінології. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. Інститут української мови. — К.: Наукова думка, 1998. — 892 с.

12 Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. — К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. — 1728 с.

13 Council Directive 91/477/EEC of 18 June 1991 on control of the acquisition and possession of weapons (Директива Євросоюзу 91/477/ЄЕС стосовно контролю за придбанням та володінням зброєю)

14 Directive 2008/51/ec of the European Parliament and the Council of 21 May 2008 amending Council Directive 91/477/EEC on control of the acquisition and possession of weapons (Директива Європейського парламенту та Ради ЄС 2008/51/ЄС від 21 травня 2008 р., що є зміною до Директиви Євросоюзу 91/477/ЄЕС стосовно контролю за придбанням та володінням зброєю).

Код УКНД 65.145; 97.220.99

Ключові слова: стрілецька зброя, спортивна нарізна зброя, мисливська нарізна зброя, випробувальний патрон, патронник.
